

Riigikogu majanduskomisjoni istungi protokoll nr 137

Tallinn, Toompea

Esmaspäev, 11. veebruar 2013

Algus 11.10, lõpp 12.40

Juhataja: Kaja Kallas

Võtsid osa: Jaan Õunapuu, Arto Aas, Kalev Kallo (kuni 12.32), Kalev Lillo (kuni 12.32), Kristen Michal (kuni 12.32), Lembit Kaljuvee, Olga Sõtnik, Toomas Tõniste, Kaido Rosin (nõunik-sekretariaadijuhataja), Margit Ubaleht (konsultant), Marin Daniel (nõunik), Piia Schults (nõunik), Priit Sibul (Tõnis Paltsi asendusliige kuni 11.57), Peeter Laurson (Tõnis Paltsi asendusliige alates 11.57), Kajar Lember (Urve Palo asendusliige)

Puudusid: Tõnis Palts ja Urve Palo

Kutsutud: MKM-i asestantsler Ando Leppiman ja energiaturatalituse peaspetsialist Rein Vaks (2. päevakorrapunkti juures); Keskkonnaministeeriumi kliima- ja kiirgusosakonna juhataja Getlyn Denks (4. päevakorrapunkti juures)

Päevakord:

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Elektriturseaduse muutmise seaduse eelnõu (318 SE II)
3. Rahvusvahelise tollitariifide väljakuulutamise liidu asutamiskonventsiooni denonsseerimise seaduse eelnõu (324 SE I)
4. 1-2/12-587/3 - Eesti seisukoht Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse, millega tehakse ajutine erand direktiivi 2003/87/EÜ toimimisse, eelnõu kohta
5. Muud küsimused

1. Nädala töökava kinnitamine

Kinnitati nädala töökava, kuid võimalusel viiakse 14. veebruariks planeeritud kuulamine läbi 12. veebruaril.

Otsustati:

1.1 Kinnitada nädala töökava (konsensus).

2. Elektriturseaduse muutmise seaduse eelnõu (318 SE II) täiendavate muudatusettepanekute arutelu.

Juhtivkomisjoni ettekandja: Toomas Tõniste
Nõunik: Kaido Rosin

Komisjoni istungile olid kutsutud MKM-i asestantsler Ando Leppiman ja energiaturatalituse peaspetsialist Rein Vaks.

Muuhulgas arutati Taastuvenergia Koja poolt esitatud ettepanekuid ning Advokaadibüroo Tehver ja Partnerid pöördumist.

Komisjoni otsused muudatusettepanekute osas:

* tärniga märgitud kõik läbihääletamist vajavad ettepanekud

1. Täiendada eelnõu § 1 uue punktiga, muutes järgnevate punktide numeratsiooni, järgmises sõnastuses:

„3) paragrahvi 58¹ lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Põhivõrguettevõtja töötab välja ja avaldab oma veebilehel päritolutunnistuse väljaandmise tingimused ja korra. Põhivõrguettevõtjal on õigus võtta päritolutunnistuse väljaandmise eest põhjendatud tasu.“;

Selgitus: Elektrituruseaduse (ELTS) § 58¹ kohaselt on põhivõrguettevõtjal kohustus luua päritolutunnistuste haldamiseks elektrooniline andmebaas. On põhjendamatult, et vastav kulu kaetakse põhivõrguettevõtja põhitegevuse vahendite arvelt, kuna päritolutunnistuste väljastamise huvi on vaid piiratud hulgal turuosalistel, kes peaksid ka vastava andmebaasi kulu katma. Muudatusettepanekuga taotletakse seda, et esmase andmebaasi kulu katab toetuste rahastamiseks ettenähtud kulu ning päritolutunnistuste kasutamise süsteemi toimima hakkamisel oleks põhivõrguettevõtjal võimalus vastav andmebaasi haldamise kulu allokeerida päritolutunnistuste taotlejatele kui tegelikele kasusaajatele.

Majanduskomisjon

Elering AS-ist laekunud ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (poolt 5, vastu 2, erapooletud 2)

2. Muuta eelnõu § 1 punkti 4 ja sõnastada järgmiselt:

„4) paragrahvi 59 täiendatakse lõigetega 2¹–2⁶ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Majandus- ja kommunikatsiooniminister koostab alates 2015. aastast ülevaate taastuvelektrienergia tootmise eesmärkide täitmisest. Ülevaate andmisel lähtub majandus- ja kommunikatsiooniminister käesoleva seaduse §59¹ lõikes 6 nimetatud vahe-eesmärkidest. Eesmärkide mittetäitmisel selgitab majandus- ja kommunikatsiooniminister välja odavaima viisi käesoleva paragrahvi lõikes 2⁴ sätestatud tingimustele vastavate tootjate tootmismahu ja nimetatud vahe-eesmärkide lõikes puudujääva tootmismahu tootmiseks.

(2²) Vabariigi Valitsus nimetab majandus- ja kommunikatsiooniministri ettepanekul oma korraldusega käesoleva paragrahvi lõike 2¹ alusel nimetatud puudujääva tootmismahu koguse ning tootja, kes nimetatud tootmismahu kõige soodsamalt toodab ning kellele selle tootmismahu eest käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud toetust makstakse.

(2³) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud elektrienergia tootja, kes kasutab energiaallikana biomassi või biogaasi, võib saada käesoleva seaduse alusel ettenähtud toetust ainult juhul, kui samas protsessis toodetakse ka soojust kaugkütteseaduse tähenduses, lokaalseks tarbimiseks või tööstustarbija soojusvajaduse rahuldamiseks.

(2⁴) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 8–11 nimetatud tootjaks loetakse tootja, kellel hiljemalt 2012. aasta 15. juuliks oli täidetud vähemalt üks järgmistest nõuetest:

1) tootmiseseade toodab elektrienergiat;

2) tootja on asjakohase tootmiseseadmega toodetud soojuse kohta sõlminud soojuse tarnelepingu kaugkütteseaduse §14¹ tähenduses;

3) tootmiseseadme ehitamiseks on väljastatud ehitusluba või põhivõrguga liitumiseks on põhivõrgule tehtud liitumistasu osamakseid vähemalt 500 000 euro suuruses summas;

4) keskkonnatasude seaduse §56 lõikes 1 nimetatud sihtasutus on langetanud tootmisseadme ehitamise kaasrahastamiseks positiivse otsuse.

(2⁵) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 7–10 nimetatud toetuse väljamaksmisel lähtub põhivõrguettevõtja Statistikaameti veebilehel avaldatud andmebaasis toodud energeetilise biomassi kalendriaasta hinnast, mis põhineb toetusperioodile eelnenud kalendriaasta soojuse tootmiseks kasutatud biomassi tarnelepingute aritmeetilisele keskmisele hinnale. Statistikaamet avalikustab toetusperioodile eelnenud kalendriaasta aritmeetilise keskmise biomassi hinna oma veebilehel avaldatud andmebaasis hiljemalt iga aasta 10. jaanuariks.

(2⁶) Käesolevas paragrahvis nimetatud taastuvenergiast elektrienergia tootmise toetust makstakse eesmärgiga saavutada aastaks 2020 taastuvenergia tootmismahuks 17,6 protsenti sisemaise elektrienergia tarbimise suhtes. Tõhusat energiakasutust toetatakse eesmärgiga säilitada 2020. aastaks 2010. aasta tegelik energia lõpptarbimise tase.“,

Selgitus: Antud punktiga täiendatakse elektrituruseaduse paragrahvi 59 uue lõikega 2⁴, millega kehtestatakse olemasolevate taastuvenergia tootjate mõiste, kellel on eelistatud õigus saada ka edaspidi taastuvenergia toetusi. Paraku jätab eelnõu praegune sõnastus toetuse saajate hulgast välja ettevõtjad, kes on juba teinud investeringuid elektrienergia tootmisesse, kuid pole veel jõudnud projekti valmimiseni. Tuulepargi rajamine on pikk protsess, mis hõlmab planeerimismenetlust, keskkonnamõjude hindamise läbiviimist ja projektide koostamist. Seetõttu pean õigeks, et ka ettevõtja, kes on teinud vähemalt poole miljoni euro ulatuses osamakseid põhivõrguga liitumiseks, loetakse tootjateks antud seaduse tähenduses. Kõiki ettevõtteid, kes on teinud märkimisväärsed investeringuid, tuleks käsitleda võrdsetel alustel. Vastasel juhul on tegemist põhiseaduslike õiguste riive ja Euroopa Liidu riigiabi reeglite rikkumisega.

Kalev Kallo

Juhtivkomisjon: ARVESTADA SISULISELT (vt ME nr 8)

MKM-i seisukoht: Ei toeta.

Põhjendus: MKM-ile jääb arusaamatuks, milliste kriteeriumite alusel just 500 tuh € liitumistasu osamakse piiriks seadmine toimub. Antud kontekstis ei ole välistatud, et õigustatud ootus toetuse saamiseks võib tekkida ka tootjatel, kes on maksnud liitumistasu summas 400 tuh €.

Sisuliselt tähendab nimetatud sätte lisamine seda, et eelnõus nimetatud alampiiri osas tehakse erand täiendavale 98 MW tuulikute lõikes, mis omakorda põhjustab toetuse kõlbuliku energiakoguse suurenemist 240 GWh võrra.

Eelnõu sätestab, et toetusi võib maksta vaid alampiiri ulatuses, välja arvatud olemasolevate tootjate mahud, mille eest võib toetust maksta ka alampiiri ületamise puhul. See omakorda vähendab juba täisinvesteeringu teinud tootmisüksuste toetuse aasta keskmist määra (toetust ei saada kokku 12 kuu vältel, vaid lühema perioodi jooksul). Arvestuste kohaselt kujuneks eelnõu järgi perioodi 2013-2020 keskmiseks tuule toetuseks 37,81 €/MWh (vastab 780 GWh tootmisele), kuid täiendava 240 GWh lisandumisel kujuneb sama perioodi keskmiseks toetuseks 30,4 €/MWh.

3. Muuta eelnõu § 1 punktis 4 sisalduva elektrituruseaduse (ELTS) § 59 lõike 2⁴ sissejuhatav lauseosa ja sõnastada järgmiselt:

„(2⁴) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 8–11 nimetatud tootjaks loetakse tootja, kellel hiljemalt 2013. aasta 1. märtsiks oli täidetud vähemalt üks järgmistest nõuetest:“

Selgitus: Eelnõus kajastatud kuupäev 15.07.2012 võib majanduskomisjoni hinnangul olla

vastuolus põhiseadusega. Seaduse jõustumise ja asjakohase kuupäeva vahele peab jääma väiksem ajaline vahe ja eelnimetatud põhimõttega on paremas kooskõlas 01.03.2013.

Majanduskomisjon

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (poolt 7, vastu 0, erapooletud 2)

4.* Muuta eelnõu § 1 punktis 4 sisalduva ELTS § 59 lõige 2⁵ ja sõnastada järgmiselt:

„(2⁵) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 7–10 nimetatud toetuse väljamaksmisel lähtub põhivõrguettevõtja Statistikaameti veebilehel avaldatud andmebaasis toodud energeetilise biomassi kalendriaasta hinnast, mis põhineb toetusperioodile eelnenud kalendriaasta soojuse tootmiseks kasutatud biomassi tarnelepingute aritmeetilisele keskmisele hinnale. Statistikaamet avalikustab toetusperioodile eelnenud kalendriaasta aritmeetilise keskmise biomassi hinna oma veebilehel avaldatud andmebaasis hiljemalt iga aasta 10. jaanuariks. Asjakohased andmed esitab Statistikaametile Konkurentsiamet hiljemalt avaldamise aastale eelneva aasta 20. detsembriks.“

Selgitus: Eelnõus sätestatud kohustuse täitmiseks peab asjakohaseid andmeid omav Konkurentsiamet andmed piisava ajavaruga Statistikaametile esitama.

Majanduskomisjon

MKM-ist laekunud ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (konsensusel)

5. Muuta eelnõu § 1 punktis 5 sisalduva ELTS § 59 lõige 3 ja sõnastada järgmiselt:

„(3) Konkurentsiamet võib tootja taotluse alusel kooskõlastada käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud toetuse määra erineva määra, kui tootja tootmiseseade vastab käesoleva paragrahvi lõikele 2⁴. Toetuse määra kooskõlastamisel lähtub Konkurentsiamet käesoleva paragrahvi lõigetest 4 ja 4¹. Uus kooskõlastatav toetuse määr ei tohi olla kõrgem kui 53,7 €/MWh.“

Selgitus: Asjakohase lõike eesmärgiks on garanteerida vana skeemi alusel investeeringu teinud olemasolevatele tootjatele olude muutusest tingitud võimalik mõistlik tootlikkus. Kuna investeeringud olid tehtud toetuse 53,7 €/MWh juures, siis ei tohi ka uus kooskõlastatav toetuse määr olla investeeringu tegemise ajal kehtinud toetuse määra kõrgem.

Majanduskomisjon

Töörühmast laekunud ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (poolt 6, vastu 0, erapooletud 3)

6. Jätta välja eelnõu § 1 punkt 6, muutes vastavalt järgnevate punktide numeratsiooni.

Väljajäetav tekst: „6) paragrahvi 59 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Tootjale, kes vastab käesoleva paragrahvi lõikes 2⁴ sätestatud tingimusele, on käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 4 sätestatud põhjendatud tulukuse kontrollimise aluseks ettevõtja investeeritud kapitalilt teenitud põhjendatud tootlikkus. Põhjendatud tootlikkus on kümme protsenti.“;

Selgitus: Kindla põhjendatud tootlikkuse fikseerimine ei ole proportsionaalne tarbijate ootusega. Eesmärgiks on siiski mõistliku tulukuse teenimine ning kui investeering ei tootnud selle tegemise ajal kehtinud toetusskeemi alusel mõistlikku tulukust, siis skeemi muutmine halba projekti tulusaks tegema ei peaks.

Majanduskomisjon

MKM-ist laekunud ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (poolt 6, vastu 0, erapooletud 3)

7.* Muuta eelnõu § 1 punktis 8 sisalduva ELTS § 59¹ lõike 2 punkt 8 ja sõnastada järgmiselt:

„8) elektrienergia eest, mis on toodetud elektrijaama omatarbeks, välja arvatud käesoleva seaduse § 108 lõikes 5 nimetatud juhul.“

Selgitus: Eelnõus toodud ELTS § 108 lg 5 lubab erijuhul elektrienergia tootmise omatarbe eest toetust maksta, mistõttu tehakse üldjuhul omatarbe eest toetuse maksmist keelavas punktis korrigeering.

Majanduskomisjon

MKM-ist laekunud ettepanek

Juhtivkomisjon: HÄÄLETAMINE EDASI LÜKATUD

8. Muuta eelnõu §1 punktis 9 sisalduva ELTS § 59¹ lõige 6 ja sõnastada järgmiselt:

„(6) Käesoleva seaduse § 59 lõikes 2 nimetatud toetuseid makstakse kalendriaasta lõikes taastuvenergia tootmise osakaalu saavutamiseks vajaliku tootmismahu iseloomustava alampiiri ulatuses. Alampiir moodustab kalendriaastade lõikes järgmise suhte sisemisest elektrienergia bruto tarbimisest: 2013. aastal 11,3 protsenti, 2014. aastal 12,0 protsenti, 2015. aastal 13,2 protsenti, 2016. aastal 13,2 protsenti, 2017. aastal 15,2 protsenti, 2018. aastal 16,1 protsenti, 2019. aastal 15,7 protsenti ning 2020. aastal 17,6 protsenti. 2013. aasta alampiir on 1006 GWh. Alampiiri täitmiseks eelistatakse käesoleva seaduse § 59 lõikes 2 nimetatud toetuse väljamaksmisel käesoleva seaduse § 59 lõikes 2⁴ sätestatud tootjaid, kusjuures asjakohast toetust makstakse ka nimetatud tootjatele alampiiri ületava elektrienergia koguse eest. Tuult energiaallikana kasutavatele tootjatele makstakse käesoleva seaduse § 59 lõikes 2 sätestatud toetust käesoleva seaduse § 59¹ lõikes 5 sätestatud mahu ulatuses olenemata sellest, kas tootja vastab käesoleva seaduse § 59 lõikes 2⁴ sätestatud tingimustele. Iga järgneva kalendriaasta alampiiri avalikustab põhivõrguettevõtja hiljemalt eelnenud kalendriaasta 1. detsembriks oma veebilehel. Alampiiri kalendriaastade lõikes ei vähendata.“

Selgitus: 1006 GWh sätestamine eelnõus toodud 915 GWh asemel tuleneb 2013.a riigisisese brutotarbimise koguse täpsustusest.

Sisuline muudatus tuult energiaallikana kasutavate tootjate osas eraldab alampiiri lõikes tuult energiaallikana kasutavate tootjate toetatava tootmismahu (600 GWh) ja teiste taastuvenergia tootjate tootmismahu. Muudatuse tagajärjel säilib tuulest elektrienergia tootjatele põhimõtteliselt sama olukord kui täna (konkureeritakse 600 GWh sees) ning alampiiri sees ei eristata olemasolevat tuulest elektrienergia tootjat uuest tootjast. Muudatus säilitab tootjatele sisuliselt sama olukorra kui täna. Erisusena kehtib tuult energiaallikana kasutavatele olemasolevatele tootjatele investeeringu mõistliku tootlikkuse garantii läbi eelnõu § 1 p 5 sätestatud võimaluse.

Majanduskomisjon

MKM-ist laekunud ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (poolt 7, vastu 0, erapooletud 2)

9.* Täiendada eelnõu § 1 uue punktiga, muutes järgnevate punktide numeratsiooni, järgmises sõnastuses:

„10) paragrahvi 59¹ lõike 7 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) käesoleva paragrahvi lõikes 3 ____ nimetatud andmete loetelu ja nende esitamise kord.“;

Selgitus: Kuna ELTS § 59¹ lg 4 on elektrituruseaduse muutmise ja sellega seondvalt teiste seaduste muutmise seaduse punktiga 60 kehtetuks tunnistatud puudub vajadus sellele punktile viidata.

Majanduskomisjon

MKM-ist laekunud ettepanek

Juhtivkomisjon: HÄÄLETAMINE EDASI LÜKATUD

10. Täiendada eelnõu § 1 uue punktiga, muutes järgnevate punktide numeratsiooni, järgmises sõnastuses:

„**11)** paragrahvi 59² lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesoleva seaduse §-s 59 nimetatud toetuse rahastamisest tekkiva kulu kannab tarbija, arvestades võrguteenuse tarbimise mahtu ning otseliini kaudu tarbitud elektrienergia kogust. Toetuse rahastamise kulu hõlmab ka § 58¹ nimetatud päritolutunnistuste andmebaasi haldamise kulu.

(2) Põhivõrguettevõtja koostab ja avaldab oma veebilehel iga aasta 1. detsembriks hinnangu selle kohta, kui suur on taastuvast energiaallikast toodetud elektrienergia ja töhusa koostootmise režiimil toodetud elektrienergia järgmise kalendriaasta toetuste rahastamiseks kuluv summa, tarbijatele osutatavate võrguteenuste maht ning otseliinide kaudu tarbitud elektrienergia kogus. Põhivõrguettevõtjal on õigus põhjendatud juhul käesolevas lõikes nimetatud hinnangut ja toetuste rahastamiseks kuluvat summat jooksva kalendriaasta jooksul muuta.“;

Selgitus: Lõige 1 - ELTS § 58¹ kohaselt on põhivõrguettevõtjal kohustus luua päritolutunnistuste haldamiseks elektrooniline andmebaas. On põhjendamatult, et vastav kulu kaetakse põhivõrguettevõtja põhitegevuse vahendite arvelt, kuna päritolutunnistuste väljastamise huvi on vaid piiratud hulgal turuosalistel, kes peaksid ka vastava andmebaasi kulu katma. Muudatusettepanekuga taotletakse seda, et esmase andmebaasi kulu katab toetuste rahastamiseks ettenähtud kulu ning päritolutunnistuste kasutamise süsteemi toimima hakkamisel oleks põhivõrguettevõtjal võimalus vastav andmebaasi haldamise kulu allokeerida päritolutunnistuste taotlejatele kui tegelikele kasusaajatele.

Lõige 2 –vastavalt ELTS § 59² lõikele 2 peab põhivõrguettevõtja koostama järgmise kalendriaasta jooksul väljamakstavate toetuste osas prognoosi 1. detsembriks. Samas muudab eelnõu selle jõustumisel oluliselt toetuse maksmise aluseid ning summasid keset 2013.a. Lisaks võib analoogseid juhtumeid ette tulla ka tulevikus ning samuti võib uue toetuste süsteemi rakendamisel ilmnedas asjaolusid, mis tingivad eelnevalt koostatud hinnangu ümbervaatamise vajaduse (nt tulenevalt taastuvenergia tootmise eesmärgi täitmisest jm). Seetõttu peab põhivõrguettevõtjal olema õigus ka jooksva kalendriaasta sees põhjendatud juhtudel vastavad muudatused arvesse võtta ning koostada uus hinnang. Vastasel juhul võib tekkida olukord, kus põhivõrguettevõtja on kohustatud tegema oluliselt suuremates summates väljamakseid kui selleks on raha kogutud.

Majanduskomisjon

Elering AS-ist laekunud ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (poolt 5, vastu 0, erapooletud 4)

11. Täiendada eelnõu § 1 punktis 10 sisalduvat ELTS § 59³ lõigetega 4 ja 5 ning sõnastada järgmiselt:

„(4) Tootja tagab tootmiseks kasutatava kütuse koguse ning kütuse kütteväärtuse määramise kontrollimise ja tõendamise käesoleva paragrahvi kohaselt.

-

(5) Tõendamine käesoleva paragrahvi lõike 4 tähenduses tähendab küttelao aruandes esitatavate andmete usaldusväärsuse ja täpsuse hindamist, mida teeb tõendaja käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel kehtestatud määruse kohaselt. Tõendaja on isik, kes on käesolevas paragrahvis nimetatud tegevuseks akrediteeritud.“

***Selgitus:** Tootmisel kasutatavate kütuste ning kütteväärtuste kontroll peab olema rohkem tõhustatud, et tagada parem kontroll tootjale makstavate toetuste põhjendatuse üle. Eelnõus hetkel olev sõnastus ei ole piisav, kuna see ei sätesta kontrolli läbiviimise kohustust sõltumatu isiku poolt, vaid tootja enda poolt. Sellisel viisil ei ole aga objektiivne kontrollimine tagatud. Ettepanek on sisse viia analoogne sõltumatu kontrolli kohustus nagu seda sätestab välisõhu kaitse seadus heitkoguste kontrollimisel. Tegemist ei ole ebaproportsionaalselt tootjat koormava abinõuga, kuna toetuste summas on aasta aastalt kasvanud ning toetuste rahastamiseks kuluvate summade üle peab olema tagatud efektiivsem kontroll.*

Majanduskomisjon

Elering AS-ist laekunud ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (poolt 6, vastu 0, erapooletud 3)

12. Täiendada eelnõu § 1 uue punktiga, muutes järgnevate punktide numeratsiooni, järgmises sõnastuses:

„**13** paragrahvi 90 täiendatakse lõikega 13 järgmises sõnastuses:

„(13) Käesoleva paragrahvi sätteid kohaldatakse ka sel juhul, kui võrguteenust osutatakse ja elektrienergiat müüakse käesoleva seaduse § 15 lõike 6 punkti 1 või 2 kohaselt.“;“

***Selgitus:** Muudatus käsitleb isikuid, kes osutavad võrguteenust ja müüvad elektrienergiat elektrituruseaduse § 15 lõike 6 punkti 1 või 2 kohaselt (näiteks korteriühistud, kes ostavad elektrienergiat ühisostuna või suvila- või garaažiühistud).*

Muudatus on seotud elektrituruseaduse 08.07.2012 jõustunud versiooni ja 01.01.2013 jõustunud versiooni erinevusega. 08.07.2012 jõustunud versioon sisaldas §-s 90 ülalnimetatud lõiget 13, kuid 01.01.2013 jõustunud versioonis seda enam ei ole, kuna eelmine elektrituruseaduse muutmise eelnõu esitas § 90 muudatuse ilma täiendava lõiketa 13 –see lisati eelnõule hiljem ning kahjuks ei märgatud erinevate sätete erinevast jõustumistähtajast tulenevaid erisusi. Säte on aga kindlasti vajalik, et kaitsta ka ühistute n.-õ alltarbijaid elektrienergia väljalülitamise eest talvisel ajal.

Majanduskomisjon

MKM-ist laekunud ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (poolt 6, vastu 0, erapooletud 3)

13.* Muuta eelnõu § 1 punktis 12 sisalduva ELTS § 108 lõige 1 ja sõnastada järgmiselt:

„(1) Käesoleva seaduse § 59 lõikes 1 nimetatud toetust makstakse tootmise alustamisest alates 12 aasta jooksul, kuid mitte kauem kui 2031. aasta 31. detsember. Enne 2002. aasta 1. jaanuari tööd alustanud tootmiseseadmega taastuvast energiaallikast toodetud elektrienergia eest võib käesoleva seaduse §-s 59 nimetatud toetust maksta kuni 2012. aasta 31. detsembrini.“;

***Selgitus:** Ajaline piir toetuste väljamaksmiseks kindlustab tulevikus ühise arusaamise toetusmeetme kestvuse osas.*

Majanduskomisjon

Juhtivkomisjon: HÄÄLETAMINE EDASI LÜKATUD

MKM-i seisukoht: Ei toeta.

Põhjendus: Toetuste maksmist ja maksmise pikkust reguleerib eelnõu § 1 p 9 (alampiiri rakendamine) ja p 12 (toetust makstakse välja 12 aasta jooksul tootmise alustamisest). Täiendavat piirangut ei ole ministeeriumi hinnangul vajalik rakendada.

14.* Muuta eelnõu § 1 punktis 14 sisalduva EITS § 108 lõige 1² ja sõnastada järgmiselt:

„(1²) Alates 2013. aasta 1. märtsist ei maksta käesoleva seaduse § 59 lõikes 2 nimetatud toetust tootjale, kes kasutab elektrienergia tootmiseks üle 50 MW elektrilise brutovõimsusega tootmiseseadmes energiaallikana biomassi.“

Selgitus: Eelnõus kajastatud kuupäev 01.01.2013 võib majanduskomisjoni hinnangul olla vastuolus põhiseadusega. Seaduse jõustumise ja asjakohase kuupäeva vahele peab jääma väiksem ajaline vahe ja eelnimetatud põhimõttega on paremas kooskõlas 01.03.2013.

Majanduskomisjon

MKM-ist laekunud ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (poolt 6, vastu 0, erapooletud 3)

15. Täiendada eelnõu § 1 uue punktiga, muutes järgnevate punktide numeratsiooni, järgmises sõnastuses:

„**21)** paragrahvi 108 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Käesoleva seaduse § 59 lõikes 2 nimetatud toetuseid makstakse elektrienergia omatarbeks toodetud elektrienergia eest ainult tootjale, kes kasutab omatarbeks hiljemalt 2013. aasta 1. märtsiks väljastatud tootjaliini kaudu elektrienergia edastamise tegevusloa alusel otseliini edastatud elektrienergiat. Sealjuures arvestatakse elektrienergia tootmiseks tarbitud omatarbe kogus võrdeliseks müüdud elektrienergia osakaaluga kogu kauplemissperioodil müüdud soojus- ja elektrienergia kogusest.“

Selgitus: Enne 08.07.2012 muudatust ei olnud elektrienergia omatarbe eest toetuse küsimine otseselt lubatud ega keelatud. Muudatuse järel ei maksta elektrienergia tootmiseks kulunud elektrienergia (omatarbe) eest enam toetust. Osa ettevõtjaid on kuni 08.07.2012 kehtinud redaktsioonist lähtuvalt oma tootmise tehnoloogilised protsessid nii välja ehitanud, et on võimatu eristada elektrienergia tootmise omatarvet tegelikult toodetud elektrienergia kogusest. Sisuliselt on valmis ehitatud tootmiseseade, millest väljub kaks ühendust – üks väljund on ühendatud põhivõrguga ning üks ühendus toidab nii tootmiseseadet kui kohalikku tarbijat. Selline lahendus välistab umbes kolmandiku võimsuse ulatuses jaamas toodetud elektrienergiale toetuse saamise, sest seda defineeritakse kui jaama omatarvet. Reaalselt on aga jaama omatarbe osakaal umbes 3-5% müüdud elektrienergiast. Skeemi ümberehitamine on tootjate hinnangul kallis –suurusjärg 500-800 tuh € tootmiseseadme kohta. Muudatus puudutab nelja tootjat ning väljendub rahalises väärtuses 137 tuh € täiendava aastase toetuse väljamaksmises.

Majanduskomisjon

MKM-ist laekunud ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (poolt 5, vastu 0, erapooletud 4)

16.* Täiendada eelnõu uue paragrahvi 2, muutes vastavalt järgnevate paragrahvide numeratsiooni, järgmises sõnastuses:

„§ 2. Riigi 2009. aasta teise lisaeelarve seadusega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvist 4 jäetakse välja punkt 2;
- 2) paragrahvi 23 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks.“

Selgitus: Riigi 2009. aasta teise lisaeelarve seadusega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadusega muudeti taastuvat energiaallikat elektrienergia tootmiseks kasutavate tootjate toetusskeemi, mis pidi kehtima kuni 2014. aasta 1. juulini. Kuna seaduseelnõu 318 SE muudab oluliselt toetusskeemi põhimõtteid, siis ei ole võimalik, et 01.07.2014 taastuks olukord, mis kehtis enne 2009. aastat.

Majanduskomisjon **MKM-ist laekunud ettepanek**
Juhtivkomisjon: HÄÄLETAMINE EDASI LÜKATUD

17.* Jätta välja eelnõu § 2.

Väljajäetav tekst: „§ 2. Seaduse jõustumine

Käesoleva seaduse § 1 punktid 3–10, 15 ja 16 jõustuvad 2013. aasta 1. märtsil.“

Selgitus: Käesolevas eelnõus käsitletud toetuste rakendamine saab toimuda ainult Euroopa Komisjoni riigiabi loa alusel. MKM on loa saamiseks 2012. a lõpus taotluse esitanud, kuid loa väljastamise tähtaeg on prognoosimatu. Kuna käesoleva eelnõu jõustumine sõltub eelnõus käsitletud toetustele Euroopa Komisjonilt riigiabi andmise loa saamisega, siis ei ole hetkel võimalik täpselt jõustumise kuupäeva sätestada.

Majanduskomisjon
Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (konsensusega)

Otsustati:

2.1 Teha Riigikogu juhatusel ettepanek jätta 318 SE teine lugemine Riigikogu täiskogu 13.02.2013 päevakorrast välja (poolt 8, vastu 0, erapooletuid 3).

2.2 Juhul kui 318 SE 13.02.2013 päevakorrast välja ei jäeta, siis taotleda Riigikogu juhatuselt elektrituruseaduse muutmise seaduse eelnõu (318 SE) teise lugemise materjalide osas vastavalt RKKTS §-le 62 dokumentide kättesaadavaks tegemise tähtaja lühendamist ja määrata uueks tähtajaks 12.02.2013 kell 17:15 (poolt 7, vastu 1, erapooletuid 1).

3. Rahvusvahelise tollitariifide väljakuulutamise liidu asutamiskonventsiooni denonsseerimise seaduse eelnõu (324 SE I) arutelu 2. lugemisele saatmiseks.

Juhtivkomisjoni ettekandja: Kalev Kallo
Nõunik: Marin Daniel

Otsustati:

3.1 Saata 324 SE Riigikogu täiskogule teiseks lugemiseks 20.02.2013 ettepanekuga eelnõu seadusena vastu võtta (konsensus).

4. Eesti seisukohtade arutelu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse, millega tehakse

ajutine erand direktiivi 2003/87/EÜ toimimisse, eelnõu kohta ning arvamuse andmine ELAK-le

Komisjoni istungile kutsutud Keskkonnaministeeriumi kliima- ja kiirgusosakonna juhataja Getlyn Denks tutvustas Vabariigi Valitsuse seisukohti ning vastas täiendavatele küsimustele.

Otsustati:

4.1 Toetada Vabariigi Valitsuse esitatud seisukohti (poolt 7, vastu 0, erapooletuid 1).

Kaja Kallas
Juhataja

Margit Ubaleht
Protokollija